

VIII. Universitetets og Kommunitetets økonomiske Anliggender.

A. Universitetskvæsturen.

Med Udgangen af September Maaned 1920 fratraadte Kvæsturbud Lars Andersen paa Grund af Alder og Svagelighed sin Stilling ved Kvæsturen. I hans Sted ansatte Kvæsturen under 13. September s. A. Portner ved Universitetets Bygninger i Studiestræde og Sct. Pederstræde Julius Becker som Bud i Universitetskvæsturen fra 1. Oktober 1920 at regne. Paa Tillægsbevillingsloven for 1920—21, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 4083—84, tillagdes der Bud Becker Tjenesteløst som Bud i Kvæsturen fra 1. April 1903, nemlig fra det Tidspunkt, da han ansattes som Portner ved de ovennævnte Universitetsbygninger.

Under 26. Juni 1920 henstillede Universitetskvæsturen til Konsistorium at samtykke i den Ordning, at ovennævnte J. Becker, naar han blev ansat som Bud i Kvæsturen, vedblev at varetage Portnerforretningerne i Universitetsannekset imod at beholde sin Tjenestebolig i Kvæsturbygningens Kælderetage. I Skrivelse af 7. Juli s. A. (Journ. Nr. 305/1920) meddelte Konsistorium imidlertid Kvæsturen, at man af Hensyn til det Portneren ved Universitetsannekset paahvilende Arbejde som Portner og Auditoriebetjent ikke saa sig i Stand til at give Afkald paa den paagældende Lejlighed som Tjenestebolig for den Portner, der maatte blive antaget i Beckers Sted, og Kvæsturen indstillede derefter under 11. Januar 1921 til Undervisningsministeriet, at der maatte blive givet den fornødne Bevilling dels til Indretning af en Tjenestebolig for Kvæsturbudet i det hidtilværende Arkivlokale paa 2den Sal i Kvæsturbygningen dels til Indretning af en Budstue i Bygningens Stueetage. Til Udførelsen af disse Arbejder bevilgedes paa Tillægsbevillingsloven for 1920—21, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg B., Sp. 3143—44, et Beløb af 8000 Kr. under Universitetets Udgiftspost i. 1., Vedligeholdelsesudgifter. I Skrivelse af 18. December 1920 meddelte Konsistorium Tilladelse til, at der af Hensyn til Indretningen af den ommeldte Tjenestebolig indsattes en Døraabning fra Lejlighedens Soveværelse i Kvæsturbygningens Kvistetage til geografisk Laboratoriums Magasin paa Betingelse af, at denne Dør ikke benyttes uden i Brandtilfælde og forsynedes med plomberet Nøgle (Journ. No. 431/1920).

I Skrivelse til Undervisningsministeriet af 16. September 1920 fremsatte Universitetskvæsturen Indstilling om, at der paa Forslaget til Normeringslov for 1921—22 maatte blive stillet Forslag om Oprettelsen dels af en Stilling som Fuldmægtig ved Universitetskvæsturens Bogholderkontor, lønnet med 3900 Kr. aarlig stigende hvert 3. Aar med 360 Kr. indtil 4620 Kr., jfr. Tjenestemandslovens § 250, dels af en Stilling for en Assistent i Kvæsturens Kassererkontor, lønnet med 2200 Kr. aarlig, stigende hvert 3. Aar med 300 Kr. indtil 3420 Kr. paa samme Maade som ved Tjenestemandslovens § 153 bestemt for Assistenten ved Finanshovedkassen. Til Begrundelse af dette Forslag udtalte Kvæsturen under Henvisning til de fra Bogholder- og Kassererkontorerne fremkomne udførlige Indstillinger følgende:

»En Fuldmægtig i Bogholderkontoret er fornøden for at fremskaffe en haardt tiltrængt Frigørelse af saavel overordnet som mere manuel Arbejdskraft. Det skulde da navnlig paahvile denne ny Tjenestemand at lede Anvisningsvæsenet. Der udbetales nu i Kvæsturen Lønning, Honorar og Pension til ialt 1400 Personer (imod 700 i 1914—15) og da Anvisningen af Lønninger m. v. som Følge af de nyindførte Bestemmelser om Lønnens Udbetaling med Tillæg efter Tjenestemandslovens Kapitel 4—6 kræver langt mere Arbejde end tidligere, maa det anses for i høj Grad paakrævet at have en Fuldmægtig til Raadighed, der paa eget Ansvar kan forestaa hele den ommeldte vigtige Del af Bogholderkontorets Arbejde. Ekspeditionssekretæren, der hidtil har varetaget Anvisningsvæsenet, skulde da i større Omfang end hidtil kunne ofre sig for Ledelsen af Regnskabsførelsen for Statens højere Almenskolevæsen, hvilken Afdeling af Bogholderivirksomheden har naaet et meget betydeligt Omfang, efterat Regnskabsførelsen for de af Staten overtagne Skoler, nemlig 10 Skoler i Storkøbenhavn, 6 Skoler i Provinsen (hvoraf 2 Kostskoler) og 4 sønderjydske Skoler, ialt 20 Gymnasieskoler, er overgaaet til Kvæsturen. En Ordning i denne Retning af Bogholderkontorets Forretninger maa anses for paakrævet, naar det skal være muligt at opretholde Arbejdets sikre og fuldt tilfredsstillende Gang.

Arbejdet i Kassererkontoret er i de sidste Aar steget overordentlig stærkt. Dette vil fremgaa af, at Kassererkontorets Omsætning i Ind- og Udbetalinger var

i	Finansaaret	1909—10	c. 12	Millioner	Kroner
-	—	1914—15	c. 13	—	—
-	—	1919—20	c. 41	—	—

hvilket Beløb i indeværende Finansaar kan ventes at ville forøges betydeligt bl. a. som Følge af Overtagelsen af forskellige nye Gymnasieskoler. Det er Kvæsturens sikre Overbevisning, at det Kassereren nu paahvilende personlige Arbejde er nærmest uoverkommeligt, og at det vil være absolut uforsvarligt ikke at skaffe ham kvalificeret Medhjælp. At dette sker, er fornødent baade af Hensyn til Publikum, der har Krav paa hurtigere Betjening, og af Hensyn til Kontoret selv, der nu arbejder under altfor forcerede og trykkende Forhold. I Virkeligheden kan man ikke nu garantere Forretningernes betryggende Gang og under Kas-

sererens langvarige Sygdomsforfald i første Halvdel af indeværende Aar viste det sig ogsaa i høj Grad uheldigt, at der ikke i Kassererkontoret findes en Mand, som kan træde til under hans Forfald. Naar blot nogenlunde passende Medhjælp skal kunne faas, vil det bl. a. af Hensyn til vedkommendes Pengeansvar være nødvendigt at kunne byde ham en højere Løn end den, der efter Tjenestemandsløvens § 255 tilkommer Kvæsturens Kontorassistenter, og man har da som den mindste Løn, man kunde søge tillagt Medhjælperen, tænkt sig den i Tjenestemandsløvens § 153 bestemte Løn for Assisterter ved Finanshovedkassen.

Ved § 23 i Normeringsloven for 1921—22 oprettedes der derefter en Stilling som Fuldmægtig i Universitetskvæsturens Bogholderkontor lønnet efter Tjenestemandsløvens § 250. Til Kassererkontoret opnaedes derimod ikke den ansøgte Assistentstilling, hvorimod der ved den nævnte Lovbestemmelse oprettedes en ny Kontorassistentstilling i Kvæsturen.

I den saaledes oprettede Fuldmægtigstilling ansatte Ministeriet under 7. Juli 1921 Sekretær, cand. polit. Carl Georg Rosenmüller Fenger fra 1. Juni s. A. at regne. Stillingen som Kontorassistent i Kassererkontoret besattes med tidligere Skriver i Universitetskvæsturen Ludvig Larsen, der i 3 Aar havde haft Tjenestefrihed fra Kvæsturen for at kunne overtage den honorarlønnede Stilling som Regnskabsfører ved Studenterbespisningen m. v. Ved en Anmærkning paa Finansloven for 1922—23 tillagdes der, for at denne Tjenestefrihed ikke skulde komme ham til Skade, Kontorassistent Larsen Tjenestealder i Henseende til Pension fra 1. Juni 1905, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg B., Sp. 311—14 og 2517—18.

I den Stilling som Sekretær i Sekretariatet, der blev ledig ved cand. Fengers Ansættelse som Fuldmægtig i Bogholderkontoret, konstituerede Undervisningsministeriet under 7. Juli 1921 Overretssagfører Carl David Wagner fra 1. Juni s. A. at regne. Til Udredelse af Honorar for ham bevilgedes paa Tillægsbevillingsloven for 1921—22: 4278 Kr. 60 Øre, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg A., Sp. 5585—86. Ved Skrivelse af 19. April 1922 ansatte Ministeriet ham som Sekretær i Kvæsturen fra 1. s. M. at regne, idet det samtidig paalagdes ham at deponere sin Bestalling som Overretssagfører. Paa Tillægsbevillingsloven for 1922—23, jfr. Rigsdagstidende for 1922—23, Tillæg A., Sp. 4721—22, tillagdes der ham Anciennitet i Henseende til Lønning fra 1. Juni 1921.

Paa Tillægsbevillingsloven for 1920—21, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 4081—84, bevilgedes 250 Kr. til Kontorassistent Frk. Bachmann og 370 Kr. til Kontorassistent cand. phil. Kamp som Vederlag for Varetagelse af Kassererforretningerne under Kasserer Jansens Sygdomsforfald.

Under 2. November 1921 meddeltes der i Henhold til derom fremkommet Andragende Forvalter og Kasserer ved Sorø Akademis Kontor i Sorø J. M. Valeur Afsked fra det ham betroede Embede.

I Anledning af den saaledes stedfundne Afgang indstillede Universitetskvæsturen under 16. November 1921 til Ministeriet, at Kontorholderne ved Akademiets Kontor i Sorø fremtidig omdannedes saaledes, at der blev til Raadighed:

En Kassekontrollør, der tillige er Bogholder, lønnet efter Tjenestemandsløvens § 249, en Kasserer lønnet efter Tjenestemandsløvens § 250, en Kontorassistent lønnet efter Tjenestemandsløvens § 255 a og indtil videre et Bud lønnet efter § 254 i nævnte Lov. Den saaledes foreslaaede Ordning gennemførtes ved § 19 i Normeringsloven for 1922—23. Budstillingen nedlagdes ved Bud Anbæk Jensens Fratræden med Udgangen af August 1922.

I den nyoprettede Stilling som Kassekontrollør, der tillige er Bogholder, udnævntes under 6. September 1922 Skovrider Eiler Johannes Schrøder fra 1. s. M. at regne. I Stillingen som Kasserer ansatte Ministeriet under 14. November 1923 Fuldmægtig L. F. B. Dornonville de la Cour fra 1. September 1922 at regne med Lønningsanciennitet fra 1. April 1916. Hans Kaution forhøjedes fra 4000 Kr. til 8000 Kr., saaledes at den af Forhøjelsen følgende yderligere Præmie paalagdes Akademiets Kasse.

Erstatningsbeløbet for Fejltælling for Kvæsturens Kasserer fastsattes ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 23. April 1921 til 300 Kr. aarlig.

B. Universitetets Almanakprivilegium.

(Journ. Nr. 59/1921, 59/1922 og 59/1923).

a. Forhøjelse af Prisen paa Universitetets Almanakker.

Under 5. Februar 1921 indsendte Almanakkomiteen til Konsistorium saalydende Forslag til Forhøjelse af Prisen paa de af Universitetet udgivne Almanakker:

»Ved Skrivelse af 22. April 1919 bifaldt Undervisningsministeriet, at Prisen paa de af Universitetet udgivne Almanakker for 1920 og senere Aar bestemtes paa følgende Maade:

Universitetets fuldstændige danske Almanak forhøjes fra 18 Øre til 20 Øre pr. Eksemplar i Materie og fra 20 Øre til 25 Øre pr. heftet Eksemplar. Prisen paa den lille Kontorkalender (Huskalender) forhøjes fra 10 Øre til 12 Øre pr. Eksemplar. Prisen paa Skriv- og Rejsekalenderen forhøjes fra 1 Kr. til 1 Kr. 35 Øre pr. Eksemplar i Materie. Prisen paa Skriv- og Rejsekalenderens Skoleudgave forhøjes fra 50 Øre til 75 Øre pr. heftet Eksemplar. Prisen paa den færøske Almanak forhøjes fra 10 Øre til 12 Øre pr. Eksemplar i Materie og fra 11 Øre til 16 Øre pr. heftet Eksemplar.

Ved Skrivelse af 27. November 1919 har Islands Ministerium derhos tilskrevet Undervisningsministeriet, at der fra Islands Side intet haves at erindre imod en Forhøjelse af Prisen paa den islandske Almanak fra 10 Øre til 12 Øre pr. Eksemplar i Materie og fra 11 Øre til 16 Øre pr. heftet Eksemplar, og Prisen for den paagældende Almanak er derfor fra og med Almanakken for 1921 forhøjet til det anførte Beløb.

Fra Gyldendalske Boghandel, Nordisk Forlag, hvem Forhandlingen af Universitetets Almanakker er overdraget, har man modtaget den hermed følgende Skrivelse af 24. November f. A., hvori det paa Grund af de stærkt stegne Udgifter til Papir, Trykning og Bogbinderarbejde er fore-

slaaet, at Priserne paa de af Universitetet udgivne Almanakker og Kalender for Aaret 1922 forhøjes saaledes:

Universitetets fuldstændige danske Almanak: i Materie 25 Øre, heftet 35 Øre.

Færøske Almanak: i Materie 15 Øre, heftet 20 Øre.

Islandske Almanak: i Materie 15 Øre, heftet 20 Øre.

Lille Kontorkalender (Huskalender): i Materie 15 Øre.

Skriv- og Rejsekalenderen: i Materie 1 Kr. 75 Øre.

Skriv- og Rejsekalenderens Skoleudgave: heftet 1 Kr.

Efter Afgivelsen af denne Indstilling er den i Skrivelse herfra til Konsistorium af 14. f. M. ommeldte særlige Markedsfortegnelse for de sønderjydske Landsdele imidlertid fremkommen og Spørgsmaalet om den ovennævnte Forhøjelse af Prisen paa den danske Almanak er derefter efter Aftale med Gyldendalske Boghandel stillet i Bero for at det kunde blive undersøgt, om den fremtidig fornødne Udvidelse af Almanakkens Stof med de sønderjydske Markeder vilde nødvendiggøre en Forhøjelse af den foreslaaede Pris. Som det fremgaar af den medfølgende Skrivelse fra A/S. J. H. Schultz's Bogtrykkeri af 29. f. M., vil den ommeldte Stigning i Omfanget af Almanakkens Markedsstof ikke medføre nogen væsentlig Fordyrelse af Fremstillingsomkostningerne, alt under Forudsætning af, at hele Almanakken trykkes under Et, altsaa saaledes at det i de senere Aar anvendte særlige Omslagspapir bortfalder. Da der formentlig ikke er nogen afgørende Grund til at bibeholde den særlige Trykning af Omslaget paa Papir af anden Farve end den egentlige Almanak, og man i det hele maa finde den nu foreslaaede Prisforhøjelse rimelig og stemmende med de foreliggende Forhold, skal man i Henhold til det anførte foreslaa følgende Prisforhøjelse for Universitetets danske Almanakker og for den færøske Almanak indstillet til Undervisningsministeriets Godkendelse:

Universitetets fuldstændige danske Almanak: i Materie 25 Øre, heftet 35 Øre.

Færøske Almanak: i Materie 15 Øre, heftet 20 Øre.

Lille Kontorkalender (Huskalender): i Materie 15 Øre.

Skriv- og Rejsekalenderen: i Materie 1 Kr. 75 Øre.

Skriv- og Rejsekalenderens Skoleudgave: heftet 1 Kr.

alt saaledes, at denne Prisforhøjelse træder i Kraft for Almanakken for 1922.

I Forbindelse hermed skal man foreslaa indstillet til Undervisningsministeriet, at der indledes Forhandling med vedkommende islandske Autoriteter om en Prisforhøjelse paa den islandske Almanak saaledes, at Prisen for Almanakken sættes til 15 Øre pr. Eksemplar i Materie og til 20 Øre pr. Eksemplar i heftet Stand.»

Efterat Konsistorium under 18. Februar 1921 havde foretaget Indstilling til Undervisningsministeriet i Overensstemmelse med Almanakkomiteens Forslag, approberede Ministeriet ved Skrivelse af 14. Marts s. A. den foreslaaede Forhøjelse af Betalingen for den fuldstændige danske Almanak, Kontorkalenderen, Skriv- og Rejsekalenderen og Skoleudgaven af denne. Den foreslaaede Forhøjelse af Prisen paa den færøske Almanak approberedes ved Ministeriets Skrivelse af 18. April 1921.

Under 11. April 1922 modtog Almanakkomiteen fra Gyldendalske Boghandel Meddelelse om, at Prisen paa Universitetets fuldstændige Almanak efter den stedfundne Nedgang i Bogbinderpriserne var temmelig høj, hvorfor Forlaget foreslog, at Prisen for den heftede Almanak nedsattes til 32 Øre pr. Eksemplar. I Overensstemmelse hermed foretog Almanakkomiteen Indstilling under 21. April 1921, der approberedes af Undervisningsministeriet ved Skrivelse til Konsistorium af 4. Maj s. A.

b. Den islandske Almanak.

Som det foran under a. er anført foreslog Almanakkomiteen i Skrivelse af 5. Februar 1921 en Forhandling med vedkommende islandske Autoriteter om Gennemførelsen af en Forhøjelse af Prisen paa den islandske Almanak. I Skrivelse af 12. Juli 1921 meddelte Undervisningsministeriet, at der ved Lov var tilstaaet Islands Universitet Eneret til Udgivelse af Almanakker begyndende med 1923, men at man, indtil nævnte Eneret begyndte, anerkendte Københavns Universitets Eneret og intet havde mod Prisforhøjelsen at erindre.

Den foreslaaede Prisforhøjelse for den islandske Almanak kom her efter ikke til at træde i Kraft. Angaaende Overførelsen af Eneretten til Udgivelse af den islandske Almanak til Islands Universitet henvises iøvrigt til Aarbogen for 1915—20, IV Del, Side 402—04.

c. Markedsfortegnelsen.

Under 21. December 1920 tilsendte Handelsministeriet Almanakkomiteen en kronologisk Markedsfortegnelse for 1921 for de sønderjydske Landsdele med Anmodning til Komiteen om at foranstalte den trykt som Tillæg til Almanakken for det nævnte Aar. Den derefter udgivne kronologiske og alfabetiske Markedsfortegnelse for de sønderjydske Landsdele for 1921 udgaves derefter paa den Gyldendalske Boghandels Forlag til en Pris af 10 Øre pr. Stk., saaledes at Universitetet med den sædvanlige Rabat fik 7½ Øre pr. solgt Eksemplar.

I Skrivelse af 21. Oktober 1918 resolverede Undervisningsministeriet, at der i hvert Aars December Maaned for Universitetets Regning skulde foretages en Bekendtgørelse om de nye Markeder eller Ændringer i alt bestaaende Markeder, der siden Almanakkens Slutning er tilkomne. Den af Ekspeditionssekretær Haugsted i Henhold hertil udarbejdede Indstilling vedrørende Aaret 1922 fremsendte Almanakkomiteen under 20. Januar 1922 til Handelsministeriet med følgende Bemærkninger:

»Den ommeldte Indstilling har man, da Konsulent Ingwersen har anbefalet en Udsættelse af Bekendtgørelsen om nye Markeder til efter Aarsskiftet, i Henhold til mundtlig Aftale med Ministeriet hidtil ladet bero her i Kvæsturen bl. a. ogsaa under Hensyn til, at der kan ventes yderligere Forandringer i Markedsfortegnelsen. Idet man nu efter Aftale med Ministeriet fremsender denne Indstilling, tillader man sig at tilføje følgende: Udgifterne til Bekendtgørelse af de i Handelsministeriet opgivne Dagblade*) af nye Markeder udgjorde i Fjor 747 Kr. Da en

*) 18 nærmere angivne Dagblade, der udgives udenfor København, samt Berlingske Tidendes Morgenudgave, Politiken og de 4 Ferslevske Blades Morgenudgave.

saadan Udgift efter de foreliggende Omstændigheder synes at være uforholdsmæssig stor, skal man henstille, om der ikke uden praktisk Ulempe maatte kunne ske en Indskrænkning af Averteringen, hvorved bemærkes, at en Bekendtgørelse i Aar efter de hidtil fulgte Principper vil blive endnu kostbarere, da der denne Gang er betydelig flere Forandringer end i Fjor.

Efterat der i den saaledes foreliggende Anledning var korresponderet ret udførligt i Sagen, bifaldt Handelsministeriet i Skrivelse af 23. Maj 1923 i Overensstemmelse med Almanakkomiteens Forslag af 1. Marts s. A., at Komiteen fremtidig foranstalter Bekendtgørelsen offentliggjort i Statstidende, Berlingske Tidende og Jyllandsposten, medens det iøvrigt overlades til »De samvirkende danske Landboforeninger« at bekendtgøre Tillæget i de Blade, i hvilke det desforuden efter Landboforeningernes Skøn maatte være ønskeligt at avertere de vedkommende Ændringer, saaledes at der hertil ydes Landboforeningerne et Tilskud fra Universitetet, der fastsættes til 250 Kr., men dog i intet Tilfælde kan overstige de faktiske Bekendtgørelsesudgifter.

Denne Afgørelse meddelte Almanakkomiteen under 26. Maj 1923 »De samvirkende danske Landboforeninger« med Tilføjende, dels at det ommeldte Tilskud vilde blive udbetalt, naar der til Universitetskvæsturen indsendtes Begæring derom ledsaget af Oplysning om Bekendtgørelsesudgifterne dels at Komiteen kun har Ansvar for og med sin Underskrift bekræfter den af den selv foranstaltede Bekendtgørelse i Statstidende, Berlingske Tidende og Jyllandsposten, medens Landboforeningerne paa eget Ansvar maa foretage den yderlig ønskede Avertering.

Ved Bevilling paa Finansloven for 1922—23 forøgedes det Ekspeditionssekretær i Universitetskvæsturen Haugsted tillagte Honorar for Udarbejdelse af Markedslisterne i Universitetets Almanak fra 400 Kr. til 600 Kr. + midlertidigt Tillæg, idet det hidtidige Honorar maatte anses for et uforholdsmæssigt ringe Vederlag for det omfattende Arbejde, som hvert Aar følger med Udarbejdelsen af Markedslisterne, navnlig ogsaa under Hensyn til, at Arbejdet ved de sønderjydske Landsdeles Indlemmelse er blevet betydelig forøget ligesom ogsaa Udgiften til Medhjælp ved Korrekturlæsning og Renskrivning er steget saaledes, at en ikke ubetydelig Del af Honoraret medgaar hertil, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg B., Sp. 313—14.

En tilsvarende Forøgelse bevilgedes ved Tillægsbevillingsloven for 1921—22, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg A., Sp. 5583—86.

d. Forhøjelse af Prisen paa Trykningen af Universitetets Almanakker.

Ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 18. April 1921 indrømmes der A/S. J. H. Schultz's Bogtrykkeri en Forhøjelse paa 15 pCt. af Betalingen for Sætning og Trykning af de af Universitetet udgivne Almanakker og Kalendere, saaledes at denne Forhøjelse beregnedes af den Pris, der fremkommer efter Tillæg af de Bogtrykkeriet ved Ministeriets Skrivelser af 20. Februar 1918, 24. Februar 1919, 6. August 1919 og 17. Oktober 1919 tilstaaede Prisforhøjelser, henholdsvis 20 pCt., 30 pCt., 10 pCt. og 30 pCt. Under 21. April 1921 ansøgte Trykkeriet om

en yderligere Forhøjelse af Betalingen med 7 pCt., men hertil svarede Ministeriet i Skrivelse af 19. August 1921, at det ikke fandt tilstrækkelig Anledning til at bifalde Andragendet.

Som Følge af Nedgangen i Arbejdslønninger m. v. reguleredes Priserne i September 1922 saaledes:

Den danske Almanak pr. Ark pr. 1000 Ekspl...	13	Kr. 44	Øre
Omslag til samme pr. 1000 Ekspl.	1	» 69	»
Huskalenderen pr. 1000 Ekspl.	13	» 44	»
Færøsk Almanak 1 Ark 2000 Ekspl.	156	» 77	»
Skriv- og Rejsekalenderen pr. Ark.....	67	» 18	»
Omslag til samme.....	17	» 93	»

I December 1922 nedsattes Prisen paa den danske Almanak for 1922 yderligere saaledes: pr. $\frac{1}{1}$ Ark pr. 1000 Ekspl.: 10 Kr. 50 Øre, $\frac{1}{2}$ Ark pr. 1000 Ekspl.: 6 Kr. 25 Øre og pr. $\frac{1}{4}$ Ark pr. 1000 Ekspl.: 4 Kr. 75 Øre, og for Almanakken for 1923 saaledes: pr. $\frac{1}{1}$ Ark pr. 1000 Ekspl.: 8 Kr. 95 Øre, $\frac{1}{2}$ Ark pr. 1000 Ekspl.: 5 Kr. 75 Øre og $\frac{1}{4}$ Ark pr. 1000 Ekspl.: 4 Kr. 25 Øre.

e. Fejlagtige Oplysninger i en privat udgiven Almanak.

Under 12. Marts 1921 udbad Undervisningsministeriet sig en Udtalelse med Hensyn til en indkommen Klage over, at 1ste og 2den Paaske-dag i en af en Isenkramforretning udgiven Kalender var henført til en urigtig Dag. I Anledning heraf udtalte Almanakkomiteen i Skrivelse af 22. Marts 1921 følgende:

»Universitetet indestaar kun for Rigtigheden af de paa dets eget Forlag udgivne Almanakker og Kalendere. For Indholdet af de af alle andre udgivne Kalendere maa disse særlige Udgivere selv staa til Ansvar, idet det Stempel, der i Kvæsturen paatrykkes disse Kalendere, kun skal angive, at Universitetet har samtykket i for det paagældende Eksemplars Vedkommende at have givet Afkald paa sit Privilegium paa Udgivelse af Almanakker imod derfor at have modtaget den fastsatte Afgift. Konstruktør Andreasen er derfor gaaet ud fra en fejlagtig Forudsætning ved at formene, at Almanakstemplet indeholder nogen-somhelst Garanti for vedkommende Reklamekalenders Indhold. Det tilføjes herved, at det efter Forholdene vilde være Almanakkomiteen ganske umuligt at etablere nogen Kontrol med Indholdet af det uhyre Antal Almanakker, der aarligt udgives — i afvigte Efteraar og Vinter er der stemplet over $2\frac{1}{2}$ Million Eksemplarer — og at der under alle Omstændigheder, om en saadan Kontrol skulde etableres, maatte kræves en betydelig højere Stemplingsafgift end den, der nu maa erlægges.»

f. Stempling af Kalendere, indførte fra Udlandet.

Under 14. Februar 1922 tilskrev Almanakkomiteen Generaldirektoratet for Postvæsenet saaledes:

»Paa dertil given Foranledning skal man herved tjenstligst meddele, at Praksis med Hensyn til Indførelsen til Danmark af udenlandske Kalendere har udviklet sig saaledes, at Universitetet *ikke* ønsker haand-

hævet noget Forbud mod Indførelse hertil af saadanne Kalendere, idet Universitetet ser sine Interesser i Almanakprivilegiet tilfredsstillede derved, at der for udenlandske Kalendere erlægges samme Afgift til Universitetet som i vedlagte Bekendtgørelse af 13. August 1910 fastsat for Almanakker og Kalendere, der fremstilles her i Landet af private.

Det tilføjes, at Universitetskvæsturen af praktiske Grunde ikke vil insistere paa Anmeldelse fra Postvæsenet om Indførelse hertil af isolerede Enkeltforsendelser indeholdende Kalenderstof.

I Anledning af, at Aarhus Postkontor havde indfortoldet 4865 Stkr. Kalendere, indkomne som Tryksagsforsendelse med en enkelt Kalender til hver Adressat, og derpaa efter foretagen Fortoldning havde afsendt Kalenderne til de forskellige Adressater, tilskrev Almanakkomiteen under 2. Marts 1922 i Forbindelse hermed Generaldirektoratet for Postvæsenet følgende:

»Forsaauidt de paagældende Kalendere — hvad man maa formode — kun indeholder en enkelt Datoviser eller Afrivningskalender, tilkommer der i Henhold til Post c. i vedlagte Bekendtgørelse af 13. August 1910 Universitetet en Afgift af 5 Øre for hver med 20 pCt. Rabat, altsaa for 4865 Kalendere: 243 Kr. 25 Øre ÷ 48 Kr. 65 Øre = 194 Kr. 60 Øre. Dette Beløb er saa stort og den ommeldte Indsendelse af udenlandske Kalendere saa betydelig, at den ikke kan falde ind under den i Skrivelse af 14. f. M. afgivne Udtalelse om, at man ikke vil insistere paa Afgift af isolerede Enkeltforsendelser indeholdende Kalenderstof, ligesom man maa anse det for uheldigt, at et saa stort Antal Kalendere er udbredt uden at være forsynet med Universitetets Almanakstempel. Dette Stempel tjener nemlig dels som Bevis for, at den Universitetet tilkommende Afgift er betalt, dels som Tilkendegivelse overfor Offentligheden om, at Universitetet er i Besiddelse af Privilegium paa Udgivelse af Almanakker og Kalendere. Man har derfor henvendt sig til Landboernes Tagpap- og Tjæreforsyning i Aarhus om nærmere Redegørelse i Sagen.

Efter den Anledning, Sagen dertil giver, skal man tilføje, at det i Udsendelsen af Kalenderne interesserede Firma burde have dirigeret det samlede Antal Kalendere til en Repræsentant her i Landet, der kunde have sørget for deres Indsendelse til Kvæsturen til Berigtigelse af Almanakstemplingen. Efterat denne havde fundet Sted, kunde saa Fordelingen til Firmaets Kunder eller andre have fundet Sted. En Indførsel i Landet af udenlandske Kalendere paa den Maade, som det i nærværende Sag har fundet Sted, er i høj Grad uheldig, fordi den praktisk talt forhindrer Kalendernes Stempling, og en Benyttelse i større Omfang af denne Fremgangsmaade vil kunne medføre, at Universitetet vil se sig nødsaget til overfor saadanne Forsendelser at benytte sig af det Forbud mod Indførsel af udenlandske Almanakker, hvortil der findes Hjemmel i Plakaten af 5. August 1831. I denne Forbindelse skal man bemærke, at naar man i Skrivelse af 14. f. M. har udtalt ikke at ville insistere paa Anmeldelse om Indførsel af »isolerede Enkeltforsendelser« indeholdende Kalenderstof, hentyder dette til, at man af praktiske Grunde ikke mener det rigtigt at ulejlige Autoriteterne og Publikum med en bekostelig Indsendelse hertil af Enkeltforsendelser

(Korsbaand eller lign. indeholdende en enkelt Kalender), der fremkommer *isoleret* (som eneste Forsendelse eller som Led i en Forsendelse af ubetydeligt Omfang) og at man ved at benytte de nævnte Udtryk netop har villet tage Forbehold med Hensyn til Universitetets Stilling til Masseforsendelser af den i nærværende Sag forekommende Beskaffenhed.«

I Forbindelse hermed tilskrev Almanakkomiteen under 21. April 1922 Generaldirektoratet for Postvæsenet saaledes:

»Generaldirektoratet har under Henviſning til Skrivelse herfra af 2. f. M. angaaende Stemplingen af Almanakker, der i Brevposten indføres her til Landet, udbedt sig en Udtalelse fra Almanakkomiteen om, hvorvidt de paagældende postale Bestemmelser bør ændres saaledes, at saadanne Almanakker udelukkes fra Postbesørgelse i Brevforsendelser, forsaavidt de ikke maatte forekomme ganske enkeltvis, og at Forsendelser af denne Art i Konsekvens heraf tilbagesendes til Afsendelsesstedet.

I Anledning heraf skal man tjenstligt udtale, at man efter Forholdene herfra maa ønske, at de postale Bestemmelser ændres derhen, at Almanakker, der ikke i Forvejen er blevne forsynede med Universitetets Almanakstempel, udelukkes fra Postbesørgelse i Brevforsendelse, forsaavidt de ikke maatte forekomme ganske enkeltvis, og returneres til Afsendelsesstedet. Man skal dog herved henstille, om der ikke samtidig med, at saadan Tilbagesendelse finder Sted, kan tilstilles Afsendelsesstedet en Blanket, hvori det oplyses, hvorfor Returneringen finder Sted, og hvori det tillige meddeles, at det, naar udenlandske Kalendere ønskes uddelt i Danmark, for at undgaa Returnering vil være praktisk at sende dem under Et til en Repræsentant her i Landet, der kan drage Omsorg for, at de mod Erlæggelsen af den foreskrevne Afgift forsynes med Universitetets Stempel forinden Distribueringen. Det bemærkes herved, at Almanakkomiteen vil være villig til at afholde Udgiften ved Trykningen af en saadan Blanket, der formentlig bør udgaa med engelsk og tysk Tekst.

Efter den Anledning, Sagen dertil giver, skal man bemærke, at den i Generaldirektoratets Skrivelse ommeldte Grund til Fritagelse for Almanakstempling, at Almanakken kun udgør en Del af et videnskabeligt Skrift eller lignende, efter de nuværende Forhold er uden nogen-ſomhelst praktisk Betydning og at det derfor vil være heldigt, at den dertil sigtende Bemærkning udgaar af de postale Regler. Det bemærkes ogsaa herved, at alene Almanakkomiteen vil kunne træffe Afgørelse af, om det Skrift, i hvilken Almanakken indeholdes, er af en saadan Art, at Betegnelsen »videnskabeligt Skrift« kan finde Anvendelse paa det set i Forhold til Pligten til Almanakstempling.«

Endelig tilskrev Almanakkomiteen under 1. November 1922 Generaldirektoratet saaledes:

»I Skrivelse af 16. September d. A. har Generaldirektoratet under Henviſning til Skrivelse herfra af 21. April d. A. meddelt, at der vil blive givet Forbud mod Befordring med Brevposten fra Udlandet af Almanakker, som ikke er forsynet med Universitetets Almanakstempel, idet dog enkeltvis forekommende Kalendere, som ikke skønnes at være

forsendt i Reklame- eller Forretningsøjemed, undtagelsesvis vil kunne tillades postbesørgede. Alle andre Forsendelser med Almanakker eller Forsendelser, i hvilke Almanakker indgaar som Bestanddele, vil blive tilbagesendt til Afsendelsesstedet forsynet med en kort Paategning om, at deres Indførelse her til Landet er forbudt. Generaldirektoratet har endvidere meddelt, dels at fornøden Meddelelse vil blive givet de danske Posthuse dels at man er sindet at meddele ovenstaaende ændrede Bestemmelser om udenlandske Almanakkers Forsendelse med Brevposten her i Landet til Verdenspostforeningens internationale Bureau i Bern til videre Publicering for samtlige indenfor Foreningen værende Poststyrelser og i denne Meddelelse at oplyse, at det, naar saadanne Almanakker ønskes uddelt i Danmark, for at undgaa Returnering vil være praktisk at sende dem med Pakkeposten under Et til en her i Landet værende Adressat, der kan drage Omsorg for, at Almanakkerne mod Erlæggelse af den foreskrevne Afgift forsynes med Universitetets Stempel forinden Distribueringen.

I Anledning af, at Generaldirektoratet, forinden nærmere Foranstaltning træffes i Overensstemmelse med foranstaaende, har ønsket en Udtalelse fra Almanakkomiteen om Sagen, skal man herved meddele, at man herfra kan tiltræde den foreslaaede Ordning, idet man dog — af Hensyn til Ønsket om ikke ved den ommeldte Forholdsregel at skade Universitetets Interesser i Indførselen — skal henstille, om den med Ordene »Alle andre Forsendelser« begyndende Passus i en eventuel Bekendtgørelse til Postautoriteterne for Tydeligheds Skyld maatte kunne affattes saaledes: »Alle andre Forsendelser *gennem Brevposten* med Almanakker eller Forsendelser, i hvilke Almanakker indgaar som Bestanddele, vil blive tilbagesendt til Afsendelsesstedet forsynet med en kort Paategning om, at deres Indførelse her til Landet *i Brev* er forbudt«. — Samtidig tillader man sig overfor Generaldirektoratet paa Universitetets Vegne at udtale den bedste Tak for den store Beredvillighed, hvormed Generaldirektoratet har medvirket til Tilvejebringelsen af en praktisk og for Universitetet tilfredsstillende Ordning af det heromhandlede Spørgsmaal.«

Under 16. December 1922 meddelte Undervisningsministeriet, at Marineministeriet havde anmodet Professor Strømgren om at indtræde som Formand i et Udvalg til Tilvejebringelse af Ensartethed med Hensyn til Angivelse af Havnetid i de danske Havne i de med officielt Præg udkommende danske Almanakker.

C. Overførelse til Universitetets Budget af forskellige Udgifter, som hidtil havde været udredet af Kommunitetet.

(Journ. Nr. 164/1919 og 223/1919).

I Aarbogen for 1915—20 IV Del Side 408—13 er gjort Rede for den Overflytning fra Kommunitetets til Universitetets Budget af forskellige Kommunitetet hidtil paahvilende Udgiftsposter, der fandt. Sted paa

Finansloven for 1920—21. Den ved denne Overflytning tilvejebragte Aflastning af Kommunitetets Budget var dog langt fra tilstrækkelig til at dække det Underskud paa de aarlige Regnskaber, som Dyrtiden havde medført for Stiftelsen, og Universitetskvæsturen indstillede derfor i en Skrivelse af 16. Juni 1920, der er citeret i Aarbogen for 1915—20 IV Del, Side 408—13, at der maatte ske en yderligere Overførelse af Udgiftsposter til Universitetets Budget samtidig med, at der paa Kommunitetets Budget indførtes en Indtægtspost hidrørende fra Lejeafgift fra Universitetet for Brugen af Lokalerne i »Kommunitetsbygningen«. Til denne Indstilling sluttede Konsistorium sig i en Skrivelse til Undervisningsministeriet af 30. Juni 1920 og paa Finansloven for 1921—22, jfr. R. T. for 1920—21, Tillæg B., Sp. 1421—26, bevilgedes derefter paa en ny Udgiftspost æ. under Universitetets Budget:

Til Leje af Kommunitetets Bygninger 22,000 Kr.,
hvilket Beløb paa Kommunitetets Budget førtes til Indtægt under en ny Indtægtspost 5. »Lejeindtægt fra Universitetet for Benyttelse af Kommunitetets Bygninger«,

hvorhos der foretoges Overflytning fra Kommunitetets til Universitetets Budget af følgende hidtil afholdte Udgifter:

Til Leje af en Gymnastiksal og Honorar til Gymnastiklæreren
for Studenter 5000 Kr.
(Universitetets Udgiftspost ø.)

Til Driften af de til Universitetet knyttede 4 Kollegier 8600 »
(Universitetets Udgiftspost aa.)

Til særligt Tilskud til Portnerlønningen ved Kollegierne 2492 »
(overført til Universitetets Udgiftspost a. 2., Lønninger til andre Tjenestemænd ved Universitetet). Samtidig bortfaldt følgende Anmærkning under Kommunitetets Budget:
»Kommunitetet afholder de med Pensioneringen af Kollegiernes Portnere og deres Enker forbundne Udgifter.«

I Tilknytning til disse Omposteringer forhøjedes Universitetets Udgiftspost 1., Vedligeholdelsesudgifter, med 8300 Kr., for at Universitetet — ligesom det allerede i Forvejen var Tilfældet med Hassagers Kollegium — kunde overtage den aarlige Vedligeholdelse af disse Kollegiers Bygninger. Det paagældende Beløb — fordeltes saaledes:

Borchs Kollegium	2500 Kr.
Elers »	2800 »
Valkendorfs »	3000 »
	8300 Kr.

Det tidligere til Universitetets Budget overførte Vedligeholdelsesbeløb vedrørende Hassagers Kollegium var 2500 Kr.

D. Regulering af de til Indtægtspost d. »Overskud af Eksamens- og Immatrikulationsgebyrer samt Dekanatsindtægter« henførte Indtægter og Udgifter.

(Journ. Nr. 233/1921, 278/1921 og 431/1921).

Under 19. December 1921 meddelte Undervisningsministeriet, at Lønningssraadet i en Skrivelse til Finansudvalget angaaende Finanslovsforslaget for 1922—23 med Hensyn til Universitetets Udgiftspost d. havde udtalt følgende: »Der er herunder opført et Beløb paa 8000 Kr. som Overskud af Eksamens- og Immatrikulationsgebyr samt Dekanatsindtægter. Det henstilles, hvorvidt det vilde være hensigtsmæssigt fremtidig at opføre forannævnte Gebyrer og Indtægter paa en ren Indtægtskonto, medens eventuelle Honorarer henføres til en Honorarkonto og andre Vederlag under anden Konto efter disse Vederlags Art.« I Anledning heraf tilskrev Universitetskvæsturen under 1. Februar 1922 Konsistorium saaledes:

»Universitetets Indtægtspost d., Overskud af Eksamens- og Immatrikulationsgebyrer samt Dekanatsindtægter, er paa Finansloven for indeværende Finansaar, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 1563—64, opført med det paa Finansloven for 1919—20, jfr. Rigsdagstidende for 1918—19, Tillæg A., Sp. 1341—42, normerede Beløb af 16,000 Kr., medens den derimod paa Finanslovsforslaget for 1922—23 er nedsat til 8000 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg A., Sp. 1675—78. Paa Kontoen posteres følgende Indtægter og Udgifter:

Indtægter.

1. De ved Sportelreglement af 29. Januar 1839 med dertil senere knyttede Bestemmelser fastsatte Immatrikulationsgebyrer og Eksamensgebyrer.
2. Kendelser for Doktordisputatser.
3. Indtægter ved Salg af Lektionskataloger, Studieplaner m. v.
4. Gebyrer for Indtegning til almindelig Forberedelseseksamen, Mellemkoleeksamen og Realeksamen, forsaavidt disse Eksaminer afholdes paa Universitetet.

Udgifter.

1. Vederlag for Eksamination og Censur ved den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen i Kemi og Fysik. De paagældende Udgifter kan ikke posteres paa Universitetets Udgiftspost 10 a. og b., da disse Konti kun vedrører Censorhonorarer ved de egentlige Embedseksaminere og derfor ikke kan optage Eksaminationshonorarer og Honorarer for Censur ved den ommeldte forberedende Eksamen.
2. Vederlaget til Læreren ved Bogholderiundervisningen for de statsvidenskabelige og juridiske Studerende, jfr. Undervisningsministeriets Skrivelse af 16. Februar 1920, samt Vederlag til Eksamenskommissionens Medlemmer for Censur af Opgaver.
3. Vederlag for Protokolførsel ved mundtlige Embedseksaminere.
4. Vederlag til de Tilsynsførende ved skriftlige Prøver ved Universitetets Eksaminere.

5. Almindelige Udgifter til Tryksager, Papir, Transportomkostninger m. v. vedrørende Universitetets Eksaminer.
6. Udgifter ved Udgivelse af Lektionskatalogerne.
7. Udgifter ved almindelig Forberedelseseksamen, Mellemskoleeksamen og Realeksamen, forsaavidt disse Eksaminer afholdes paa Universitetet, alt saaledes at Differencen mellem de foran under 4. opførte Indtægter og Udgifterne refunderes af Statens højere Almenskolevæsens Kasse.

Som det fremgaar af den Universitetskvæsturen ved Konsistoriums Skrivelse af 15. November f. A. kommunicerede Skrivelse fra Undervisningsministeriet af 9. s. M. har Ministeriet under Overvejelse at udtage saavel Indtægterne som Udgifterne ved almindelig Forberedelseseksamen samt Mellemskoleeksamen og Realeksamen ved Eksamenkommissionen for Privatister af Universitetets Budget og Regnskab og overføre disse til den dertil bestemte Konto § 19. A. III. A. 2. b. 2. I Skrivelse herfra af 29. f. M. har man for Kvæsturens Vedkommende ganske kunnet slutte sig til denne Ordning, af hvilken det maatte følge, at den Universitetet tilkommende Afgift paa 4 Kr. for hver Eksaminand skulde bortfalde, medens paa den anden Side Universitetet skulde fritages for alle Udgifter til Skrivematerialier, Trykning m. v. og desuden have Vederlag for Afgivelse af Lokaler, Lys og Varme, ligesom Honorarerne til Tjenestemænd ved Universitetet for Arbejder ved disse Eksaminer maatte posteres ikke under Universitetets, men under Statens højere Almenskolers Budget. En Ordning i denne Retning vilde formentlig ikke blot være naturlig efter Forholdene, men ogsaa stemmende med Universitetets Interesse, idet det nuværende Gebyr til Universitetet for hver Eksaminand er ganske utilstrækkeligt til Dækning af Universitetets Udgifter ved disse Eksaminer.

Medens Kvæsturen saaledes maa anse det for formaalstjenligt, at de ommeldte Indtægter og Udgifter vedrørende almindelig Forberedelseseksamen, Mellemskoleeksamen og Realeksamen udtages af Kontoen, maa man antage, at det kan være hensigtsmæssigt at bevare den nuværende Posteringsmaade for de øvrige Indtægter og Udgifter, hvilket formelt vil kunne begrundes i den Tilknytning, de paagældende Indtægter og Udgifter — bortset fra de, der vedrører Lektionskataloget — har til Universitetets Eksamensvæsen. Det kan i saa Henseende anføres, dels at en Udskillelse af Udgifterne synes at maatte føre til en noget vidtløftig Specialisering paa Underkonti dels at en Opførelse af Honorarerne paa en særlig Honorarkonto vil støde paa den Vanskelighed, at disse ikke kan fikseres til bestemte Beløb, idet de beregnes efter det vekslende Antal af Deltagere i Kursus og Prøver, Timetallet for skriftlige Eksaminer m. v.«

I Skrivelse af 23. Juni 1922 til Undervisningsministeriet erklærede Konsistorium sig enig i de af Kvæsturen saaledes fremførte Betragtninger, men under 12. Juli s. A. meddelte Ministeriet, at det maatte anse Lønningsraadets Indstilling for velbegrundet og ikke i det af Kvæstor anførte kunde finde afgørende Hindringer for at følge Indstillingen. Ministeriet anmodede derfor Kvæsturen om at foretage det fornødne med Hensyn til en ændret Opførelse af Kontoen i Overensstemmelse

med Lønningsraadets Forslag ved Udarbejdelsen af Budgettet for 1923—24.

Paa Finansloven for 1922—23, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg B., Sp. 1237—38, forhøjedes Kontoen med 1400 Kr. til 9400 Kr., idet det af Kontoen hidtil afholdte, det lægevidenskabelige Fakultets Sekretær tilfaldende Beløb paa 1400 Kr. »Andel i Eksamensgebyrerne« udtoges af Kontoen, idet Sekretærens Vederlag fremtidig kom til Udgift paa den almindelige Honorarkonto, jfr. den særlige Artikel om Regulering af Honoraret til Sekretæren ved det lægevidenskabelige Fakultet.

Som anført i den ovenfor citerede Skrivelse fra Universitetskvæsturen var hidtil paa Kontoen opført saavel Indtægterne som Udgifterne ved Afholdelsen af almindelig Forberedelseseksamen samt Mellem-skoleeksamen og Realeksamen for Eksamenskommissionen for Privatister, idet disse Eksaminer afholdtes paa Universitetet mod Afgivelse af en Kendelse paa 4 Kr. for hver Eksaminand. Da Universitetets Udgifter ved disse Eksaminer imidlertid ikke kunde dækkes ved den anførte Kendelse og det i det Hele maatte findes uheldigt, at de disse Eksaminer vedrørende Indtægter og Udgifter bogførtes under Universitetets Budget, overførtes disse Indtægter og Udgifter paa Finansloven for 1923—24, jfr. Rigsdagstidende for 1922—23, Tillæg A., Sp. 1735—36, til det højere Skolevæsens Budget samtidig med, at der paa Universitetets Budget paa en ny Indtægtspost i. bevilgedes 2500 Kr. som aarlig Godtgørelse til Universitetet for Afgivelse af Lokaler, Lys og Varme til de nævnte Eksaminer, imod at den hidtilværende Kendelse paa 4 Kr. pr. Eksaminand bortfaldt.

Angaaende den i Ministeriets Skrivelse af 12. Juli 1922 ommeldte Regulering af Kontoen foretog Universitetskvæsturen under 5. December s. A. efter forudgaaende Korrespondance med Konsistorium Indstilling til Ministeriet. Det oplystes i denne Skrivelse, at den samlede Indtægt af de paa Kontoen tilbageblevne Indtægtsposter — Immatrikulations- og Eksamensgebyrer, Kendelser ved Doktordisputatser og Indtægter ved Salg af Lektionskatalog, Studieplaner m. v. — kunde anslaaes til 31,000 Kr. aarlig, hvori ikke var indbefattet det Beløb af 7500 Kr., som var beregnet som forventet Indtægt af Gebyrer ved Bogholderi-undervisningen og Bogholderipróven, idet det maatte anses for naturligt ligesom hidtil at beholde de denne Undervisning vedrørende Indtægter og Udgifter paa samme Konto under Hensyn til, at Undervisningen i Bogholderi er beregnet paa i det væsentligste at kunne dækkes ved den Betaling, der ydes af Deltagerne, nemlig 25 Kr. pr. Kursus og 5 Kr. ved Indskrivningen til Próven. Paa Finansloven for 1923—24, jfr. Rigsdagstidende for 1922—23, Tillæg B., Sp. 1105—10, opførtes Universitetets Indtægtspost d., Indtægter ved Eksamens- og Immatrikulationsgebyrer, Dekanatsindtægter samt Indtægter ved Salg af Lektionskataloget m. v., derefter med et anslaaet Beløb af 31,000 Kr.

De Udgifter, der endnu i Finansaaret 1922—23 havde paahvilet Kontoen, fordeltes saaledes:

Til Udgiftspost 11., Udgifter til Censorer m. v., henførtes paa en Underkonto b. til Honorering af Censorer og Eksaminatorer ved den lægevidenskabelige Forberedelseseksamen i Fysik og Kemi et anslaaet Beløb af 4400 Kr. medens der paa en	
Underkonto c. til Vederlæggelse af Protokolførere ved de mundtlige Eksaminer og de tilsynsførende ved de skriftlige Prøver bevilgedes anslaaet	7300 »
Paa Udgiftspost g., Til videnskabelige FormaaIs Fremme, optoges paa en ny Underkonto 18. følgende Bevilling:	
Til Vederlag for Læreren i Bogholderi og for Censur anslaaet	8000 Kr.
Heri fragaar Betalingen for Deltagere i Undervisningen anslaaet	7500 »
	————— 500 »
Paa en ny Udgiftspost ø. opførtes til Udgifter til Tryksager m. v. vedrørende Universitetets Eksaminer og Lektionskataloget anslaaet	7000 »

E. Universitetets Bygningsvæsen.

Med Udgangen af Marts Maaned 1923 fratraadte Arkitekt Martin Borch Stillingen som kgl. Bygningsinspektør bl. a. for de Universitet og Kommunitet vedrørende Bygninger (Journ. No. 424/1922).

Ved Skrivelse af 13. April 1923 meddelte Undervisningsministeriet, at Indenrigsministeriet havde konstitueret Arkitekt Kristoffer Varming som Bygningsinspektør for det Arkitekt Martin Borch hidtil underlagte Bygningsinspektorat (Journ. No. 191/1923).

Paa Finansloven for 1920—21 var Universitetets Konto for Vedligeholdelsesudgifter opført med 118,300 Kr., hvoraf 800 Kr. i Vederlag for Afløsning af Pligtarbejde til Kirkerne, jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg A., Sp. 1487—88. Hertil kom paa Tillægsbevillingsloven ialt 50382 Kr., nemlig 14937 Kr. + 24545 Kr. = 39482 Kr. til Dækning af Merudgift som Følge af Prisstigningen, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 4091—92, og Tillæg B., Sp. 3145—46, 8000 Kr. til Indretning af Tjenestebolig m. v. for Kvæsturens Bud og 2900 Kr. til Istandsættelse af Tjenesteboligen for Professoren i almindelig Patologi, jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg 15., Sp. 3143—46.

Paa Finansloven for 1921—22 forhøjedes Vedligeholdelseskontoen med 10800 Kr. til 129100 Kr., idet der stilledes efterfølgende Beløb til Raadighed til Vedligeholdelse af de til Universitetet knyttede 4 Kollegier:

Hassagers Kollegium	2500 Kr.
Borchs Kollegium	2500 »
Elers Kollegium	2800 »
Valkendorfs Kollegium	3000 »

10800 Kr.,

jfr. Rigsdagstidende for 1920—21, Tillæg A., Sp. 1615—18, og Tillæg B., Sp. 1421—26.

Paa Finansloven for 1922—23 var Kontoen ligeledes opført med 129100 Kr., men paa Finanslovforslaget for 1923—24 nedsattes den med 11560 Kr. til 117540 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1922—23, Tillæg A., Sp. 1773—76. Ved Ændringsforslag til 3die Behandling af Finanslovforslaget, jfr. Rigsdagstidende for 1922—23, Tillæg B., Sp. 1091—82 og 1089—90, nedsattes indvidere den samlede Udgiftspost i., Bygningsudgifter, med 15000 Kr. fra 230292 Kr. til 215292 Kr. Ved Undervisningsministeriets Skrivelse af 4. Juli 1923 fordeltes de anførte 15000 Kr. paa de forskellige Underkonti, saaledes at der blev til Raadighed paa Udgiftspost i. 1., Vedligeholdelsesudgifter: 109340 Kr. og paa Udgiftspost i. 2., Vedligeholdelse af Tjenesteboliger: 8200 Kr.

Med Hensyn til de Byggearbejder, der i Aarene 1920—23 er foretagne ved Universitetets forskellige Institutter og Laboratorier, henvises til den Forklaring, som derom er givet for hvert enkelt Instituts Vedkommende i det foranstaaende Afsnit om »Universitetets videnskabelige Samlinger og Institutter«.

Forsaavidt angaar Byggearbejder ved Universitetets Hovedbygning, Anneksbygningen og Studiegaarden henvises til den foranstaaende Artikel om disse Bygninger. Angaaende Byggearbejder ved Universitetskvæsturen og Universitetets Landsbykirker er der givet Oplysning i Artiklerne om Kvæsturen og Landsbykirkerne.

Med Hensyn til de ikke andetsteds i Aarbogen ommeldte Arbejder vedrørende Bygningsvæsenet bemærkes følgende:

Paa Tillægsbevillingsloven for 1921—22, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg A., Sp. 5593—94, bevilgedes 1472 Kr. 48 Øre til Reparation af 1ste og 2den Sals Etagen i Professorgaarden i St. Kannikestræde. Paa samme Tillægsbevillingslov bevilgedes endvidere 1590 Kr. til Istandsættelse af Stueetagen i samme Ejendom, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg B., Sp. 2541—44, idet det med Hensyn til Vedligeholdelsen af Lejligheden i Stueetagen udtaltes, at Vedligeholdelsen fremtidig, saalænge den ommeldte Lejlighed benyttes af andre end Professor Nyrops egen Husstand, maatte paahvile Professoren selv.

Under 7. Februar 1921 tilskrev Undervisningsministeriet bl. a. Kon-sistorium saaledes (Journ. Nr. 135/1921):

»I Overensstemmelse med en af Lønningsraadet afgiven Erklæring angaaende Spørgsmaalet om Omfanget af Statens Forpligtelse med Hensyn til Tjenesteboliger skal Ministeriet herved udtale, at det maa anses for uhjemlet at lade Staten afholde Udgifter til Udstyrelse af Tjenesteboligen udover de Tilfælde, hvor det drejer sig om faste til Boligen naturlig henhørende Bestanddele (f. Eks. Gasarme i Køkken og Entré), hvorimod Anskaffelse af Lamper og Lysekroner, der, naar Talen er om private Lejeforhold, bekostes af og tilhører Lejerne, ikke kan paahvile Staten.«

F. Universitetets Landsbykirker.

(Journ. Nr. 60/1923 og 60/1924).

1. Af Kontoen til Landsbykirkernes Forskønnelse er bl. a. bekostet følgende Arbejder:

Grevinge Kirke: Foruden det i Finansaaret 1920—21 udbetalte Beløb af 669 Kr. 50 Øre til kunstnerisk Udsmykning af Altervæggen i Grevinge Kirke anvendtes saavel det for 1921—22 som det for 1922—23 disponible Beløb af 1200 Kr. for hvert Finansaar i det anførte Øjemed, saaledes at der til Udsmykningen ialt kom til Anvendelse 3069 Kr. 50 Øre. Med Hensyn til det paagældende Arbejde bemærkes følgende: Grevinge Kirke hører til de Landsbykirker, hvis Kor er af samme Højde og Bredde som selve Skibet og afsluttes med en lige Væg mod Øst. Da Kirkens Alterbord er unaturligt lille i Forhold til Væggen, og Altertavlen vel staar i passende Forhold til Bordet, men ikke til Korvæggen, havde denne altid gjort et fremtrædende tomt Indtryk. Efter Menighedens indtrængende Anmodning blev denne Mangel efter Forslag af Kontoens Efor, Professor Dr. theol. Oscar Andersen afhjulpen derved, at Væggen for den anførte Udgift smykkedes med Frescomalerier udførte af Maleren Larsen-Stevns.

Værløse Kirke: Til Anskaffelse af en Malmlysekrone 298 Kr. (1923—24).

Fakse Kirke: Som Tilskud til Restaurering af Stolestaderne: 873 Kr. 50 Øre (1923—24).

Til Anskaffelse af 40 Særkalke stilledes 140 Kr. til Raadighed under Universitetets Udgiftspost k. 3., Overordentlige Udgifter, ved Ministeriets Skrivelse af 4. December 1923.

2. *Bygningsarbejder.*

Bringstrup Kirke: Ved det i 1919 afholdte Provstesyn over Bringstrup Kirke foretoges Udsættelse om, at Kirkegaarden trængte til Udvidelse, og da det viste sig, at der snart ikke mere kunde skaffes Plads til nye Gravsteder, indhentede Universitetskvæsturen Tilbud fra Ejerne af nogle Øst for Kirkegaarden liggende Lodder om Erhvervelse af to Grunde af samlet Areal 2140 m² for ialt 6000 Kr., hvilket maatte betragtes som en rimelig Pris i Betragtning af, at Grundene, hvoraf den ene var bebygget, ligger midt i Bringstrup By. Det til Erhvervelse fornødne Beløb med Tillæg af 500 Kr. til Betaling af Landinspektør, Skødestempling m. v., altsaa 6500 Kr., bevilgedes paa Tillægsbevillingsloven for 1920—21, jfr. Rigsdagstidende for 1919—20, Tillæg A., Sp. 3151—54. Med Hensyn til det saaledes erhvervede Areal var det oprindeligt paatænkt at inddrage det under den hidtilværende Kirkegaard og indhegne det nye Kirkegaardsanlæg med en Mur i Tilslutning til den gamle Kirkegaardsmur. Da Gennemførelse af denne Plan imidlertid efter Bygningsvæsenets Beregning vilde komme til at koste op mod 21000 Kr., anbefalede Universitetskvæsturen at behandle det nye Areal som Assistentkirkegaard adskilt fra den gamle Kirkegaard ved en allerede tilstedeværende Vej, idet man da efter de gældende Be-

stemmelser kunde nøjes med at anbringe et let Hegn af Tjørnehæk, hvorved Udgiften kunde nedbringes med c. 13000 Kr. til 8040 Kr., hvoraf 4670 Kr. til Indhegning og Resten til Dræning, Regulering og Beplantning. Dette Beløb af 8040 Kr. bevilgedes paa Finansloven for 1922—23, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg A., Sp. 1711—14. Ved Samarbejde med Menighedsraadet lykkedes det dog ved en lokal Haandværker ikke alene at faa opført en Ringmur om Størstedelen af den nye Assistentskirkegaard, men ogsaa det Nødtørfthushus, som Universitetet som Kirketiendeejer nu havde faaet Pligt til at tilvejebringe. Paa en Strækning af 50 Alen langs Bygaden kunde imidlertid ingen Mur opføres, idet der her laa et Hus med Have, som ved Overdragelsen udtrykkelig var forbeholdt den hidtilværende Ejerinde paa Livstid. Til Opførelse af en Mur paa denne sidstnævnte Strækning bevilgedes paa Finansloven for 1925—26 et Beløb af 2500 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1924—25, Tillæg B., Sp. 1185—86.

Egeslevmagle Kirke: Til Installation af et nyt Varmeværk i Kirken bevilgedes paa Tillægsbevillingsloven for 1922—23 et Beløb af 2630 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1922—23, Tillæg A., Sp. 4727—28.

Taarnby Kirke: Paa Finansloven for 1922—23, jfr. Rigsdagstidende for 1921—22, Tillæg A., Sp. 1713—14, bevilgedes 27500 Kr. til Erhvervelse af et Areal paa 1 Td. Land til Udvidelse af Taarnby Kirkegaard. Da det paa Grund af den stærkt voksende Bebyggelse af Taarnby Sogn kunde forudses, at den hidtilværende Kirkegaard snart vilde blive for lille, og da Priserne paa Jord i Kirkens Nærhed var stærkt stigende, saaledes at det kunde anses for økonomisk velbegrunderet i Tide at sikre sig Jord til Kirkegaardsudvidelse, bragte Universitetskvæsturen i Forslag at købe 1 Td. Land Syd for Kirkegaarden i det anførte Formaal. De paagældende Jorder, der betegnedes som Matr. No. 37 c og 38 b af Taarnby og 2 c og 2 dr af Løjtegaard, erhvervedes for Halvdelens Vedkommende for 2 Kr. pr. Kv. Alen og for Resten for 1 Kr. 75 Øre pr. Kv. Alen, og der bevilgedes derfor det anførte Beløb af 27500 Kr. til Bestridelse af Købesum og Omkostninger til Stempling m. v. De saaledes erhvervede Jorder udnyttedes indtil videre ved Bortforpagtning.

Til Installation af et nyt Varmeværk til Kirken bevilgedes paa Tillægsbevillingsloven for 1923—24 et Beløb af 6800 Kr., jfr. Rigsdagstidende for 1923—24, Tillæg A., Sp. 5927—28.

Fakse Kirke: Til Installation af et nyt Varmeværk i Kirken samt til Udvidelse af Kirkens Midtergang og Stolestaderne bevilgedes paa Tillægsbevillingsloven for 1923—24 et Beløb af 6400 Kr., hvorhos der bevilgedes 5000 Kr. til Afhjælpning af Svampeskade paa Kirkens Gulv, jfr. Rigsdagstidende for 1923—24, Tillæg A., Sp. 5927—28.

Værløse Kirke: Til et nyt Varmeværk til Kirken bevilgedes 3200 Kr. paa Tillægsbevillingsloven for 1923—24, jfr. nysanførte Sted i Rigsdagstidende.

Herlev Kirke: Til Opførelsen af et Nødtørfthushus bevilgedes 1180 Kr. paa Tillægsbevillingsloven for 1923—24, jfr. Rigsdagstidende for 1923—24, Tillæg B., Sp. 1999—2000.

G. Forslag om Opførelse af et anatomisk-kirurgisk Institut.

(Journ. Nr. 176/1922).

Under 20. April 1922 fremsendte Konsistorium med sin Anbefaling saalydende Skrivelse fra det lægevidenskabelige Fakultet af 10. Marts s. A.:

»Efter at der ved det høje Ministeriums Foranstaltning er forbeholdt en Grund paa Nørrefællend til Byggeplads for et anatomisk-kirurgisk Institut under det lægevidenskabelige Fakultet, skal Fakultetet herved tillade sig at fremsende Planer og Overslag til et saadant Institut og anmode det høje Ministerium om at tage dette Forslag under villig Overvejelse, og i Fald det maatte kunne tiltræde Forslaget, da at søge den dertil nødvendige Bevilling.

Den omtalte Byggegrund er beliggende ved Hjørnet af Tagensvej og Nørreallé og grænser mod Vest til det nye Militærhospital, mod Nord til det nye Gymnastikinstitut. Af Hr. konst. kgl. Bygningsinspektør, Arkitekt Martin Borch er det her lykkedes at anbringe et Institut i Henhold til medfølgende Planer, indeholdende Lokaler til anatomisk Institut med et stort og et mindre Auditorium, Lokaler til anatomisk og antropologisk Museum samt til operativ Kirurgi.

Bygningerne er beregnet til det nuværende Antal Studerende. Der vil derfor blive Trang til Udvidelse i Fremtiden, hvis ikke et nyt anatomisk Institut oprettes andetsteds. Plads til saadan Udvidelse er derfor reserveret paa Grunden. Tillige vil der blive Trang til særlige Lokaler til Fakultetets Kontorer og Mødesal, naar Hjørnegrunden ved Fredericiagade sælges eller tages til andet Brug af Staten. Det er endelig et i lange Tider næret Ønske af de medicinske Studerende, at der til dem indrettes Læsestuer og Haandbibliotek paa samme Maade, som det alt nu findes for de andre Fakulteters Studerende, nemlig i Studiegaardens Laboratorier. Udvalget mener, at der bør reserveres Plads til saadanne Lokaler, men mener ikke, at Fakultetet for Tiden bør stille Forslag om Bygninger til disse Øjemed.

I det projekterede Institut findes følgende Boliger: til en gift første Prosektor ved anatomisk Institut, til 3 Funktionærer, nemlig to under Anatomien, en Portner og en Vagtmester (eller en Fyrbøder) og en Funktionær under Kirurgien. Tillige er der udlagt Grund til og projecteret Opførelse af en Professorbolig, hvori findes Lejligheder til to gifte Lærere i Anatomi, idet Fakultetet formener, at det vil være nødvendigt en Gang i Fremtiden at dele Professoratet i Anatomi eller supplere det med en fast Hjælpe lærer. Fakultetet mener dog, at det kan forsvares at udskyde Opførelsen af denne Professorbolig indtil videre, idet man derved opnaar at formindske Udgifterne til Byggeplanens Gennemførelse.

Institutets nærmere Indretning fremgaar af Planerne. Kirurgien er anbragt i Stuen til venstre med det mindre Auditorium fælles med Anatomien. Dissektionsrum paa første Sal til venstre, Histologi i Stuen til højre, Museum første Sal til højre.

I særlige Bygninger er anbragt den under Kirurgien sorterende Funk-

tionær, Dyrestalde, hvor der ogsaa tænkes Rum til Maceration og Af-fedtning af Knogler etc.

Omkostningerne beløber sig efter Hr. Arkitekt Borchs Beregning til 1,450,000 (uden Professorbolig) efter Dagspris, men formenes ved Afholdelse af Licitation at kunne nedbringes til ca. 1,300,000 Kr.

Til Sammenligning kan anføres, at et lige bygget anatomisk Institut i Leyden efter Planerne af Arkitekt Borch er beregnet at ville koste opført her 1,020,000 Kr. I dette Institut findes ingen Lokaler for operativ Kirurgi og ingen Funktionærboliger. Leyden-Universitetet havde, da Institutet blev projekteret, 300 medicinske Studerende, medens København har 900. Det ses da formentlig, at der ikke er stillet for store Fordringer ved Projekteringen af det anatomisk-kirurgiske Institut her.

At det maa betragtes som paatrængende nødvendigt, saa snart som det er muligt, at søge Bevilling til denne Nybygning, er forlængst erkendt af alle, som har Kendskab til de yderst daarlige Forhold, hvorunder de Studerende nu modtager deres Undervisning i dette for det medicinske Studium saa centrale Fag, og det er særlig stærkt fremhævet i den af Undervisningsministeriet den 7. Oktober 1912 nedsatte Universitetskommissions Betænkning.

H. Forskellige Sager.

Under 30. Marts 1922 beskikkede Konsistorium hidtilværende Ene-lærere ved Hove Skole A. V. Herrmann til Enelærer ved Ledøje Skole fra 1. Maj s. A. at regne (Journ. No. 432/1921).